

სამურაების სამხედრო ფენის აღსასრული
იაპონიაში

THE END OF THE SAMURAI MILITARY LAYER IN JAPAN

ნანა გელაშვილი

Nana Gelashvili

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
Faculty of Humanities

საკვანძო სიტყვები: სამურაი, იაპონია, მეიჯი, ტოკუგავა
Keywords: Samurai, Japan, Meiji, Tokgawa

შუა საუკუნეების იაპონიის განუყოფელ კომპონენტს სამურაების სამხედრო ფენა წარმოადგენდა. მათი პირველი რაზმები მე-8 საუკუნეში ჩამოყალიბდა, რომელთა მთავარი მოვალეობა სიუზერენისათვის ერთგული სამსახურის განწევა და მისი დაცვა იყო, როგორც ომიანობის, ისე მშვიდობიანობის პერიოდში. ქვეყანაში მიმდინარე პერმანენტული შიდა ომების პირობებში, მეტად აქტუალური იყო სამურაების სამხედრო ძალების არსებობა და სათანადოდ გამოყენება. აქედან გამომდინარე, მათი უფლებამოსილება სულ უფრო ფართოვდებოდა და მე-16 საუკუნისათვის ხსენებული სამხედრო ფენა იაპონიის ყველაზე პრივილეგირებულ კლასად ჩამოყალიბდა.

სამურაების პრესტიჟული სტატუსი რადიკალურად შეიცვალა 1867/1868 წლების ბურჟუაზიული რევოლუციის (ე.წ. მეიჯის რესტავრაციის) და გატარებული რეფორმების შედეგად. კერძოდ, 1867 წლის მიწურულს იაპონიაში დაემხო სამხედრო-ფეოდალური მმართველობის სისტემა – ტოკუგავას შიოგუნატი (ამ აქტივ ალდგენილ იქნა იმპერატორის ერთმმართველობა) და მასთან ერთად დასრულდა სამურაების ხანაც. ახალ პოლიტიკურ რეალობაში, როდესაც იაპონია ვესტერნიზაციის გზას დაადგა, სამურაების ფენა უკვე დრომოჭმული ფეოდალური ურთიერთობების გადმონაშთად აღიქმებოდა და, შესაბამისად, ის ისტორიის კუთვნილება უნდა გამხდარიყო. ხაზგასასმელია, რომ ამ პროცესებს უმტკივნეულოდ არ ჩაუვლია; ხდებოდა უფუნქციოდ დარჩენილი სამურაების ამბოხებები და შეტაკებები სამთავრობო ჯარებთან. მათგან ყველაზე მასშტაბური იყო 1877 წლის აჯანყება, რომელსაც მეთაურობდა სახელოვანი პოლიტიკური მოღვაწე და „უკანასკნელი სამურაის“ სახელით ცნობილი საიგო ტაკამორი. სისხლიანი კონფლიქტი სამთავრობო ჯარებსა და ამბოხებულებს შორის ექვსი თვე გრძელდებოდა და საბოლოოდ სამურაების მარცხით დასრულდა.

ლიტერატურა:

გელაშვილი, ნ. (2012). იაპონია საუკუნეთა ლაბირინთებში, თბილისი: გამომცემლობა „უნივერსალი“. ISBN 978-9941-17-627-2

- რავინა, მ.** – Ravina, M. (2004). The Last Samurai: The Life and Battles of Saigo Takamori. USA-New Jersey: Publisher John Willey and Sons. ISBN 0-471-08970-2
- ჯანსენი, მ.** – Jansen, M. (2000). The making of Modern Japan Cambridge, London: Harward University Press. ISBN 0-674-00334-9
- ვერტი, მ.** – Wert, M. (2019). Samurai: A Concise History, New York: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-09-3294-7

An integral component of medieval Japan was the military layer of the Samurai. Their first detachments appeared in the 8th century, whose main duty was to serve and protect the suzerain faithfully, during both – the war and the peacetime. Due to the ongoing permanent internal wars in the country, the existence of Samurai military forces and their proper use was topical. Therefore, their powers were increasingly expanding and by the 16th century, the aforementioned military stratum had become Japan's most privileged class.

The prestigious status of Samurai had changed radically as a result of the bourgeois revolution of 1867/1868 (so-called Meiji Restoration) and the reforms carried out. In particular, at the end of 1867 military-feudal system of government – Tokugawa shogunate was overthrown (this act restored the monopoly rule of the emperor) and with it, the era of Samurai also ended. In the new political reality, when Japan embarked on the path of westernization, the Samurai layer was perceived as a reminder of time-worn feudal relations, and, therefore, it had to become part of history. It should be emphasized, that these processes did not go smoothly. There were revolts and clashes of dysfunctional Samurais with government troops. The largest and crowning of these was the rebellion of 1877, led by a famous political figure, known as the last Samurai," Saigo Takamori. The bloody conflict between government troops and rebels lasted for six months, which eventually ended in the defeat of the Samurai.

References:

- Gelashvili, N.** (2012). Iapoonia saukuneta labirintebshi. [Japan in the Labyrinths of Centuries]. Tbilisi: "Universal" Press. ISBN 978-9941-17-627-2

Ravina, M. (2004). *The Last Samurai: The Life and Battles of Saigo Takamori*. USA-New Jersey: Publisher John Willey and Sons. ISBN 0-471-08970-2

Jansen, M. (2000). *The making of Modern Japan* Cambridge, London: Harvard University Press. ISBN 0-674-00334-9

Wert, M. (2019). *Samurai: A Concise History*, New York: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-09-3294-7